

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

A MÉHÉSZEGYESÜLET HIVATALOS LAPJA

Kiadóhely és kiadóhivatal:
CLUJ
Str. A. Muresan 10.
Telefon 158. sz.

Felelős szerkesztő:
TÖRÖK BÁLINT
az EME főtítkára.

A lapot az EME tagjai tagsági
illetmény fejében kapják. A lap
megjelenik havonként egyszer.

Növényvédelem és méhészet.

Ilyen címen Dr. Borchert érdekes előadást tartott a német birodalmi élelmezési és földművelésügyi minisztériumban. Talán nem lesz fölösleges, ha Németország egyik legilletékesebb szakemberét megszólaltatjuk.

Borchert szerint az utóbbi időben erősen föllandült növényvédelem éppen úgy hasznára van a növénytenyésztésnek, mint a méhészet. A növényvédelem, hogy elpusztítja a növények kártévoit, a kártévoik által okozott kárt csökkenti és ezáltal az eredményt fokozza. A méhészet is ugyanezt éri el, csak hogy más uton. A méhek a virágot egyik virágból a másikba hurcolják, ezáltal közvetítik a porzást és megtermékenyülést, hozzájárulnak tehát ahhoz, hogy nagyobb legyen a növények gyümölcsstermése, magtermése. Ezt a hasznot, melyet a méhészet ilyen módon okoz, számokkal pontosan kifejezni nem lehet, annyi azonban bizonyos, hogy a hasznot sokszorosán felülmúlja a méz és viasz által nyújtott jövedelmet. A gazdák és gyümölcsstermelők közül egyre többen eszmélnék rá erre. A növénytermesztésnek nagy érdeke, hogy a méhészet fejlődjék, virágozzék.

A növényvédelem különböző módszerekhez folyamodik: kémiai szereket, mechanikai, biológiai és tenyésztési módszereket használhat. A kártévoik ellen való küzdelemben főleg a kémiai anyagokhoz folyamodik. A növényvédelmi szerek gyártása ma már hatalmas gyáripár fejlődött ki. A legtöbb növényvédelmi szer mérges, mert arzén, réz, kén, vagy fluor tartalmú. Ezeket a szereket alkalmazzák szilárd formában, mint kenő, permetező, porozó szereket, végül gáz formában. Ide tartoznak még a pácok is.

A növényvédelem főleg a gyümölcsösben, a kertészetben, szőlőgazdaságban és erdészetben érthet a méhészetnek.

A gyümölcsösben és kertészetben nagyon jó eredménnyel lehet permetezni gombák és molyok ellen. Azonban a permetező szereket, melyek között főleg kén- vagy réztartalmú arzénvegyü-

letek vannak, *nem virágzáskor kell használni*, hogy a virágokra ne ártsunk, a megtermékenyülést ne gátoljuk és hogy a virágok látogató rovarokat, különösen a méheket el ne riasszunk vagy ne pusztítsuk. A gyümölcsösben és kertészetben használt perm-tezőszerek egy része közömbös a méhészetre, mert ezeket tél-használják, pl. a levéltetvek petéinek, vértetűinek, mohákna-zuzmóknak elpusztítására. Annál nagyobb figyelmet érdemel-nék a méhészeti szempontból azok a szerek, melyeket a méhek repl-désének időszakában a leveleket rágó rovarok vagy hernyók ell-használhatnak, így pl. a nagy károkat okozó almamoly hernyója, téli araszoló, a sárgafaru pille, gyapjas pille, galagonyalepke h-nyók ellen. Azok a szerek, melyek ezeknek a kártevőknek a pu-títására szolgálnak, vízben oldhatatlan alakban tartalmazzák arzént. Ezek a folyadékok, melyekben a mérgeg finoman eloszol-lebeg, vékony rétegben vonják be a leveleket, gyorsan megszára-nak, a levelet rágó hernyót pedig megmérgezik, megölik, a r-hekre azonban alig válhatnak ártalmassá. Még arra sem gond-hatunk, hogy ezek a mérgek ilyen alkalmazásban akkor mérge-nék meg a méheket, ha esőtől, harmattól újra feláznak, mert l-szen nincs bennük semmi csalogató, hívogató, a méhek nem-szállnak oda. Azzal is legyünk tisztában, hogy vízben oldha-arzénos vegyületek, melyek a méhekre veszedelmesebbek leh-nének, nem használatosak fenn említett célra, mert ezek a sz-rek megperzselnék a leveleket. *A méhek mérgezését okozza, ha fákát nem virágzás idején, de édesített mérgekkel kezelnek.*

Látnivaló tehát, hogy a gyümölcskertészetben és a vetem-nyeskertben használatos növényvédelmi szerek nem ártanak méhekeknek, ha szakszerűen: vagyis virágzás előtt és virágzás ut-használjuk azokat.

A helyes közlekedőnyílás.

A közlekedőnyílás alkalmazása terén nagy rendszertelens-uralkodik, pedig ez a méh lakás legfontosabb része. Helytel-magysággal röplyuknak, röplyuknak nevezik, mely elnev-zés németes (Flugloch). Ez azonban csak a kisebbik baj vo-a nagyobbik hiba az, hogy a közlekedőnyílást — szintén külföl-mintára — a méh lakások alján alkalmazták, amelyből azt-rengeteg baj és hátrány származott. Boczonádi Szabó Imrén-köszönhetjük azt, hogy ezen a téren is ma már új úton jérun-

A közlekedőnyílás a méh lakás legfontosabb része. A mé-törzs összes élettevékenysége azon keresztül bonyolódik le, rés-ben ahoz alkalmazkodik, a közlekedés, szellőzés, építkezés, fészek és a mézkamra kialakulása, az önvédelem, a téli nyugalor-az ellenőrzés és a megfigyelés.

1. A közlekedés zavartalansága megkívánja, hogy a közl-kedőnyílás a fészekbe vezessen közvetlenül. Ily módon (hid-építkezésü lépeknél) a gyűjtésből hazatérő méhek arra lépne-amelyiken dolguk van, ahol terhüket lerakni akarják. Ennek

unkának zavartalanságát legjobban a felső kijárónyílás biztosítja. Alsó kijárónál (meleg építkezés) a 9-ik léptáblára igyekvő lécecskének 8 kereten és a méhek tömegén kell átvergődnie, míg céljához ér.

2. *A levegőcsere.* Az alsó közlekedőnyílás esetében a szellőzés hiányos. A nyári hőség a méhtörzset téllenségre kárhoztatja, a lázadást is előidézhet. Télen pedig a lakás levegője nedves, páralecsapódás (mely nagy fagy esetén jégesappá lesz) és a virok a penész előidézője, a kórokozók életfeltétele. A következmény pedig: nagy téli aláhullás és a tavaszi betegségek. Ellenben indez nincs a felső kijáró esetében, mert a képződő pára (30—50.000 lélegző élőlény párája) eltávozik, a levegő száraz, és így az áttelelés (ha egyéb feltételek is megvannak) kifogástalan.

3. *Az építkezés* alsó közlekedőnyílással lakásnál vontatott, mert a kijáró távol van az építkezés megindulásának helyétől. Az alsó kijárónál gyorsabb, már csak azért is, hogy a kaptár szája örül mielőbb kialakulhasson a fészek.

4. *A fészek és mézkamra* helyét az határozza meg, hogy milyen alakú a lakás és hogy annak melyik részén van a közlekedőnyílás. Ha ez alól van, a mézkamra fölötte lesz berendezve, annak kiürítésével kifoszthatjuk a méhtörzset. Felső nyílásnál lókapitárnál alul, fekvő, nagy keretes lakásnál pedig hátul van a mézkamra. Mindkét utóbbi esetben a teletelő méhek könnyen érik a mézkezelést és a kifosztás veszélye is kisebb.

5. *Az önvédelem.* Felsőnyílással elrendezés mellett télen yáron tömegesen tartózkodnak a méhek a kaptár szája mögött, mely így állandó, szorgos őrizet alatt áll. Ellenben alsóközlekedéssel, különösen hordástalan időben, a bejárat őrizetlen, s azon könnyen besurranhatnak olyan elenségek, mint a darazsak, aszmulypillék, egerek, rablóméhek, stb.

6. *A téli nyugalom* zavartalanságát a felső kijáró biztosítja. Száraz, jó levegő, a védekezési lehetőség, a kevés téli lehullás, meleg napok déli óráiban a tisztulókirepülés könnyebb lehetősége bizonyítja a felsőnyílás előnyeit. Azon ellenérveket, hogy a meleg és a hangyasav „elillan“ s a méhek „megfagynak“, megfolyják a gyakorlati tapasztalat tényei. Tessék kísérletet tenni: lakószobánkban felsőablakos szellőztetés mellett nem érezzük annyira a hideg beáramlását, mint alsó szellőztetés (nyitott ajtó) alkalmával. Aki pedig ezt se nem hiszi, sem megpróbálni nem akarja, attól bátorkodom megkérdezni: mikor fázik jobban, mikor „hül meg“ könnyebben: 20 fok körüli száraz időben, avagy nulla fok körüli hőmérsékletű nedves, lucskos időben?

7. *Ellenőrzést* felsőközlekedőnyílással bíró lakásnál télen is megtehetjük egyszeri betekintéssel, míg alsónyílás esetében ez lehetetlen.

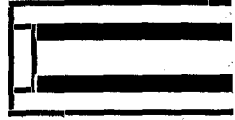
A kijáró alakja, nagysága és elhelyezése. Megfelelő kijárót lécecskéből magunk is készíthetünk, melyet egyetlen faékkal az évszaknak megfelelő módon szabályozhatunk:

tavaszi (leszüketett)
közlekedőnyílás.

nyári (nyitott)
közlekedőnyílás

téli (részben leszüketett)
közlekedőnyílás

A kijáró helyes nagysága nagykeretes kaptárnál: 4x14 cm. kasnál: 3x12 cm. Elhelyezése pedig a lakás nagyságának 2/3-ában van (pl. 36 cm. magas lakásnál 12 cm-el a tető alatt).

Egyetlen hátránya a felsőközlekedőnyílásos lakásnak az, hogy a fenékdieszka takarításánál a méhek keveset segídkezhetnek nekünk. A számos előnnyel szemben ezt a hátrányt kiküszöbölhetjük, mert a takarítást már a viasznyerés miatt is magunk kell szorgalmazzuk.

Érdekes, hogy 3—4 évtizeddel Boczonádi után jeles külföldi méhészek is rájöttek a felsőnyílás előnyeire. A végén még „felfogják fedezni“ a magyar Boczonádi felső közlekedőnyílását.

A jó teelés és a rablás elleni védekezés problémája is megvan oldva. Szibériában és Kanadában is kitünő teelést érnek el a felsőnyílással bíró lakásokkal, pedig ott jobban összehuzódik a higany, mint Erdélyben.

Aki a fentiekben kételkedik, kérem, kísérletezzon. A méhek majd megmutatják az igazságot.

Lupeni.

Grausam Gustav.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Készséggel adunk helyet a fenti tanulmánynak és magunk részéről is a kísérletezést ajánljuk. A „közlekedő nyílás“ elnevezés szokatlan, a méhészeti irodalomban ujabban a „kijáró“ szót használják.

Szerk.

Mézpergető gépek

minden nagyságban,

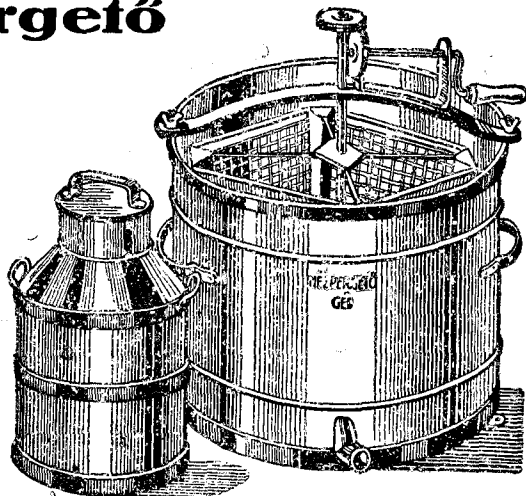
mézesbödönök,
mézszűrők állandóan kaphatók

Zeiler József

bádogosnál

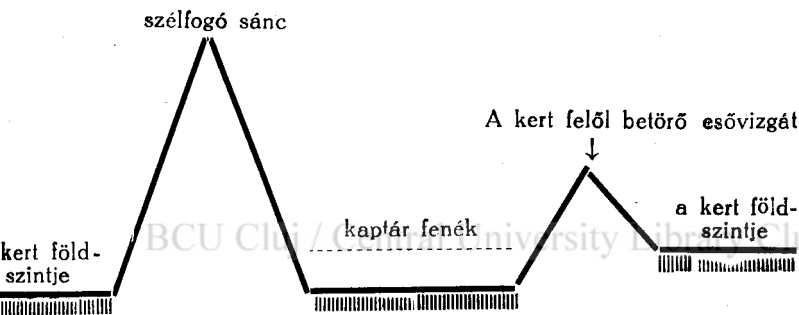
CLUJ

Astoria-szálló mellett.

Ilként fokozhatjuk a méhcsaládok tavaszi népesedését?

Nálunk a főhordást az akác adja, tehát elsőrendű érdekem, hogy népes családaim legyenek akácvirágzás idején. Ideig, szelesfekvésű kertem van, ami méheim fejlődését régebben nagyon visszártotta. Ezért, hogy a szél ne érje méheimet és nap melege jobban érvényesüljön, egy fedezékszerű árkot építettem 30 cm mélységben, 1.5 méter szélességben. A földet erre az oldalra hánytam, ahonnan a legtöbb hideg szél szokott jönni. Így nyertem a föld színe fölé egy méter magasra emelkedő töltést, ami kaptárainak kitűnő fedezéket nyújt. A kaptárak az árokba oszlopokra úgy vannak elhelyezve, hogy nekik a kert földjének színével egy vonalban van, így alattuk 10 cm. távolság van a talajig.

Az árkot délről északnak húztam. A szélfogósánc a kaptársort nyugatról védi, így kelet felől a nap a fedezékben az egész sorban lerakott kaptárakat egész nap melegíti. Keleti irányból, hogy a kert felől, esetleges felhőszakadás alkalmával a víz a fedezékbe ne folyon, 10 cm magas kis sáncot emeltem. A kaptárakat sűrűn nem ajánlatos rakni, mert egymást árnyékolják. A kijáró északnak van fordítva. Egy szokatlan dolog az egész kísérője ezen elhelyezésnek, u. i. a meleg fekvésben az akác az egész fészkek terjedelmére kiterjeszti a fiasítást. Nálam akác előtt sok családnál 12 nagy fészkek kereten van fiasítás, az pedig gyenge tavaszi legelőn — mint nálam is — sok méhbe kerül. A melegviz itató nélkülözhetetlen. Igazi eredmény csak fiatal bőpetező anya után várható.

Nagy család sokat fogyaszt, de végeredményben sokat fizet.

Hirka Mihály.

*

A szélfogósánc jó gondolat és különösen fontos országunkban. Télen azonban a hó gondaljuk megrakodik a sáncba, nyáron meg túl rekkenőség van. Az előbbi ellen élőfűvel az utóbbi ellen későn kihajtó lombos, árnyas fával védekezhetünk.

Szerk.

Az anyák megjelölése.

Semmi kétség nem lehet aziránt, hogy az anyák megjelölésének minő előnyei vannak, különösen nagy méhészetekbe ahol az idő pénz. Csupán a jelölési módokban van eltérés. Ezeről kívánunk az alábbiakban megemlékezni, *Guido Sklenar* nyán; egyben feleletet adunk *Bognocky József* e tárgyban hozánk intézett kérdésére.

Sokan úgy járnak el, hogy az anya szárnyait megkurtyítja ezt *Sklenar* egyenesen barbár eljárásnak nevezi, egészen eltekintve attól, hogy az így megjelölt anyák az esetleges rajzásnál veszedőbe mennek. Az általánosan használt megjelölési mód volt színes ponttal vagy kereszttel való megjelölés az anya hátpajzán. A jelölőanyag tiszta borszeszben feloldott sellak egy kevés porfestékkel megszinesítve; egyébként nagyobb méhészeti üzemekben készen is kapható. Ennek a megjelölési módnak azonban voltak bizonyos hátrányai; ilyenek: a festék lekopott, elszíntelenedett, a piros, sárga sfb. színű pontot könnyen össze lehetett tveszteni apró, hasonlószerű virágcsomókkal.

Ezért újabban egy másik, nagyon könnyen végrehajtható jelölési mód kapott lábra, nevezetesen a színes sztaniollemezkekkel való megjelölés, amelyet mindenkinek, akinek egy kis kézügyessége van, melegen ajánlhataunk. Itt megint áll az, hogy könnyebb megtalálni még zsúfolt családokban is színes sztaniollemezzel megjelölt tiz anyát, mint színes ponttal megjelölt egyelent.

Veszünk egy darab színes sztaniollemezt cüzstpapírt (egy négyszögdeciméterből többszár lemezke kikerül) s egy lyukasztót 2—1% milliméter átmérővel, olyat, aminőt a szíjgyártók használnak a szíjak átylukasztására. A sztaniollemezt rugalma alapra fektetjük — amely célra nagyon jól megfelel egy régi biciklitömlő jól kifeszített darabja — s a lyukasztóval kimetszül az apró lemezeket. Ne fektessünk több sztaniollemezt időkimelés szempontjából egymásra, mert lyukasztás közben úgy össze tapadnak, hogy nem tudjuk azokat szétválasztani.

A jelölésnél az anyát némelyek hálóval borítják le, némgyakorlat után azonban elegendő, ha azt a toránál fogva balkezünk hüvely- és mutatóujja közé fogjuk, vagy a lépre gyengéden leszorítjuk és jobbkezünkkel megjelöljük. A művelet — természetesen — a legkönnyebben a bölcsőkből éppen kibujt anyáknámegy.

A kivágott lemezeket ragasztjuk az anya hátpajzsára és pedig oly módon, hogy először is tiszta borszeszben (95%-os alkoholban) feloldunk egy kevés barna, lemez asztalos-shellakot míg sűrűn folyó oldatot kapunk, azután egy gombostűt szúrunk egy pálcikába, esetleg egy tollszárba s a gombostű fejét az oldathba mártva, abból egy apró cseppecskét az anya hátpajzsára kenünk s a sztaniollapocskát gyengéden rányomjuk. Erre az anya 5—10 percre kalitkába kerül, hogy a sellak megszáradjon, mire visszaadjuk a családnak. Mivel a színes sztaniollapok közt

nak, amelyek könnyen elvesztik színüeket, célszerű azokat agasztás után egyetlen könnyed ecsetvonással lakkal bevonni. E sem alkalmas minden lakk; szerző sok próbát csinált s legalkalmasabbnak a kopállakkot találta, amelyet melegen ajánl denkinek.

Itt jegyezzük meg, hogy a megjelölésre azért célszerű színes niolt alkalmazni, mert így évente más színt használva, az ák kora felől is első szempillantásra tájékozva vagyunk s a des anyaváltásra — ami nem is olyan ritkaság — azonnal vünk. A sztaniollal való megjelölés azért is sokkal jobb a fesél, mert a sztaniolnak messziről ragyogó fénye van s így mal szembetűnik még az erős családok zsfolt népe között szerzőnek voltak 70 évesnél idősebb hallgatói, akik még hétsnyi távolból is tudták követni a lépen mászkáló anyát, a dabb hallgatóknak pedig ez még tízlépésnyi távolból sem ott semmi nehézséget.

A jelzésre szolgáló sztaniol (ezüstpapír lemezt) könnyebb pálcikára szurt gombostűvel felvenni, tehát a jelzéshez két 1 pálcika kell.

Én egyiket a sellak-oldatba mártom, ezzel megkenem az t hátát, aztán veszem a másikat, ennek gombját vízbe mártom, vagy a nyelvemhez értetem és azután a lemezkéhez nyomom. A lemez a legkönnyebben felvehető és sokkal könnyebben elmozdítható az anya hátára, mint az ehhez a munkához tulságovastag ujjunkról. Sőt evvel a nedves gombostűfejjel még könnyen simíthatom az anya hátán a lemezkét, tehát az egész felületre rátapasztatom. Mert bizonyosan azt is tapasztalhatta méltársam, hogy ha nincs mindenütt ráragasztva a lemez, a méltárságják a szabadon álló részt.

A lemezkéket én olyan lyukasztó vassal vágom ki, melyet a szakasznak a zsinórlyukak készítéséhez. Pár fillérért beszerezhető. Mennél kisebb a lemez, annál biztosabban ragasztható. Két milliméteres lyukasztót használok. De szívesen használnék még kisebbet, ha tudnék ilyet beszerezni. A jelzésre való pont is jól látható pont is.

Még egyet a dologgal ezután kísérletezők részére: Az anya anyát szoktam megfogni. Ha csak a balszárnyát fogom, akkor az anya erősen mozog és esetleg meg is fordulhat, szárnyát megcsavarhatja. De ha a megfogott anyát egy deszka — mondjuk fedődeszka — szélére leállítom, teljesen nyugodtan tudom megfogni és nyugodtan végezhetem munkámat.

Egy kis gyakorlat kell a dologhoz és könnyen megy az a munka. Tanfolyamaimon mindig végig csináltatom ezt a hallgatóknak. Először heréket festenek, mivel ezek nem szúrnak, aztán a szöméheket. Ha ezt is megtudják csinálni, akkor nyugodtan megmondhatják az anyákhoz is.

Méhészeti megfigyelő állomások jelentés

Február

Cluj. Megfigyelő: Stief Ottó. A négysoros országos rendszerű kaptárban a sulycsökkenése az egyes harmadokban 55, 45, 65 dkg. volt. A nappali felmelegedés az egyes harmadokban 6, 6, 8 C⁰, az éjjeli lehülés —5, —7, C⁰ volt. A leesett csapadék mennyisége 6.3—12.2—10.7 mm.-t tett ki. Nyomóan borult napok száma 4, 6, 5, melyből szélviharos 1, 2, 2 volt egyes harmadokban.

Luca. (Mures-megye.) Megfigyelő: Péter Domokos. országos háromkeretsoros kaptárban a sulycsökkenés 20, 50, 60 dkg. volt. A neppali felmelegedés az egyes harmadokban 2, 2, 3 C⁰, az éjjeli lehülés —2, —11, C⁰ volt. Csapadék az egyes harmadokban 2, 25, 11 mm. volt. Tulnyomóan borult nap egy. A méhcsaládok jól telettek, tisztuló kirepülés február 28-án volt. A méhhullás kevés.

Purcăreni. (Brasov-vármegye) Megfigyelő Barkó András. A nappali felmelegedés az egyes harmadokban 8, 12, 11 C⁰, az éjjeli lehülés —8, —8 C⁰ volt. Tulnyomóan borult nap 6, 4, 5, derült, szélviharos összesen kirepülő 1, 2, 1. A méhek elég jól telettek, részletes tisztuló kirepülés 4, 19 és 23-án volt.

Sândominic. (Ciuc-megye.) Megfigyelő: Blénessy Károly. Az országos méretű álló kaptárban a havi sulycsökkenés 1.70 kg. volt. A nappali felmelegedés 7, 9, 8, az éjjeli lehülés —10, —13, —10 C⁰ volt az egyes harmadokban. A tulnyomóan borult napok száma 3, 4, 4, csapadék 7—10 mm. esett. Szelviharos nap egy volt. A teletés kevésbé nyugott, elhullás aránylag sok.

Unirea. (Vințul de sus, Turda-vármegye.) Megfigyelő: Bognoczky Zsef. Az álló 36 x 20 cm.-es keret méretű kaptár sulycsökkenése 40, 50, 50 dkg. volt az egyes harmadokban. A nappali felmelegedés 7, 5, 7, a legkisebb —5, —11, —7 C⁰ volt Csapadék 9—5—3 mm. hullott ez egyes harmadokban, tulnyomóan borult napok száma 6, 3, 1, szélviharos nap az utolsó harmadban 3 volt. A méhek 14-től nagyon nyugtalanok, mindennap ki-kipülnek +2 C⁰-nál is. Mégis a teletési eredmény közepesnek mondható.

Zalan. (Treiscaune megye.) Megfigyelő: Dávid József. A 2-es számú Langstroth rakodó rendszerű 40 x 30 cm. keretméretű kaptár sulycsökkenése

Raktáron tartom az

Egyleti nagy és Egyleti kis kaptárok

Megrendelésre vasuton teherárúként szállítom. A kaptárak ára teljesen felszerelve csapozott vályus keretekkel, kihuzható lemez tisztító fenékkal, bádortetővel, Hannemann rács- és szitaszövetes rárával darabonként — 620 k. Gépen leszábotott csapozott vályus kereteket darabonként — — — 3—1 k. Kertléc 100 m.-ként 8 mm. vastag 25 cm. széles ára — — — 140 k. Megrendelésre bármilyen más méhkaptárt is készítek. — Kérdésre választ bélyeg ellenében felelek. — Raktáron tartok műlépet 260 lei árban. Árváltozás fenntartva. — Veszek kass méheket, esetleg kaptárral cserélek.

VÁRADY BÉLA kaptárkészítő üzeme
Cluj, Strada Reg. 83. Infanterie 4.

30, 35 dkg. volt. A nappali felmelegedés 2, —2, 3 C⁰, az éjjeli lehülés —10, —9 C⁰ volt. Tulnyomóan borult napok száma 9, 8, 8, a csapadék 27—14 mm. volt az egyes harmadokban. Szélviharos nap az első harmadban 2, a harmadikban 5 volt. Kirepülő nap a második harmadban 1 18-án, amikor 12 C⁰ déli melegben részleges tisztuló kirepülés volt. A harmadban lévő méhek 5 C⁰ hőmérsékletben nyugodtan, jól telelnek.

Zimbor. (Cluj megye.) Megfigyelő: *Tamásy József.* Az álló rendszerű 18 cm.-es kaptárban a sulycsökkenés 25, 29, 31 dkg. volt. A napi felmelegedés 12, 14, 13 C⁰, az éjjeli lehülés —3, —4, —3 C⁰ volt. Csapadék —10 mm. volt. Szélviharos nap az első harmadban 2, a harmadikban 1 volt. A méhek a második harmadban 3 nap, a harmadikban 1 nap repültek. Tisztuló kirepülés 17, 18, 19 és 22-én volt. A méhhullás elég csekély.

A központi meteorológiai intézet közli, hogy az újabb esőmérő igénylőn nem tudja kielégíteni csak a második nagyobb esőmérő rendelésből, ezért kéri szíves elnézésüket.

A 11 megfigyelő közül 7 jelentés érkezett be. Kerjük a hiányzó 4 jelentéseit beküldeni.

KÖNYVISMERTETÉS

v. pávai Mátyás Sándor: Méhésznti tanulmánya, megjelent Budapesten. a szerző kiadásában. A 30 gépirásos oldalas mű, könyvomással sokszorosított mű a magyarországi méhészek figyelmét van hivatva felhívni a nagy lépfelületű kaptárak előnyeire és a felsőkijáros hőtartó kaptár egyöntetű használatára. Számos kimutatás- és eredmény-görbe szemlélteti a különböző kaptárban telelő, fejlődő és gyűjtő méhcsaládok fejlődését. A tanulmány több számunkra is érvényes igazságot tartalmaz. Az eredményes méhtenyésztés legfontosabb feltételénye — írja v. pávai Mátyás Sándor — a méhcsalád *nyugodt telelése* és azok *kedvező tavaszi fejlődése*, ezt a hőtartó és felsőkijáros kaptár biztosítja. A méhcsaládoknak elég csak a téli 5—12 kg mézet a kaptárba hagyni, ha gondoskodni kell az április—májusi 8—10 kg fejlődéshez szükséges mézről is. Így a családok az akácvirágzást nagy haszonnal használják ki, nem a virágzás alatt erősödnek meg. A hordás után csak a megbízható felesleg szedhető el 25 kg méz. A pergetéssel így is őszig tanácsos várni, mert az akác hordás szünetben szept. végéig 14 kg — fogyasztanak a méhek. Érdekes a szerző tanácsa a kezdő méhészeknek: a kezdő méhész egyszerre sokat akar, helyett, hogy *kevés*szel, *annál jobban* kezdené ezt a kedves foglalkozást. A tanulmány végén a szerző az általa szerkesztett „Hungária“ köpönyök kaptár részletes leírását találjuk, *Weissmeyer* által készített szemléltető rajzokkal. A szerző címe: Budapest, I., Isztván-utca 7. szám.

Seyfried Ferenc.

Tavaszi munkák.

Április.

Az új ivadék már mutatkozik különösen a déli órák jelentkező tájolásnál. Ha ez a tájolás elmarad s esetleg kóherék is mutatkoznak, azonnal be kell avatkozni, mert *álanóság, anyátlanság* vagy *kimerült anyáról* lehet szó.

Az azt kívánó családjainkat *feltétlenül egyesítsük*. Mire a jobb, fiatalabb anyával rendelkező családdal hajtsuk végre az egyesítést gyengeség vagy anyátlanság, vagy éppen álan esetekben. Helyesebb mindig, ha az *anyás kis családot* vagy *szűk át a népesebb anyátlanhoz*, mert az anyátlan család minden dolgozója kijáró már, így sokkal több visszatérő akárból, ha azt vinnénk át az anyáshoz. Az egyesítésnél *főleg* lenül mézesvizes permetezést s mivel a méhek a szagról merik fel egymás', füstöt ajánlatos alkalmazni. A méhfű anyaszaga van, amiért ilyent is tegyünk a permet-lébe.

A *kiterjedt, napról-napra bővülő fiasítás* megkívánja a gondos figyelmet, A fogyasztást még nem tudja pótolni a kivi virág. Április hóban ez oldalról érhetik a méhészt a legkevesetlenebb meglepetések. A legnépesebb, legreményteljes családjai mehetnek tönkre egyik napról a másikra. Különösen éberek legyünk, ha a megindult tavaszi hordás az áprilisi szélsőséges időjárás folytán 2—3 vagy több napra megszűnik, a betegség meglepetésszerűleg bekövetkezhetik. Ilyenkor buvik az igazi vérbeli méhészt egy-egy félretett befedett mézes ká alakjában. Gondosságával 10-szer 20-szor annyit ment a mézben s ráadásul a tőkét is.

A *főhordásra családjainkat teljes erőbe kell hoznunk* fészket melegen kell tartanunk. A takarókat tehát ne távolítsuk még el. A fejlődés elkerülhetetlen feltétele a melegen kinyű bőségez táplálék. Méznek tehát bőségesen kell lennie. Április első napjaiban megkezdhetjük a serkentő etetést is. Naponta 4—5 dg. higitott mézet etessünk fel az esti órákban, jó me állapotban. Ha a serkentő etetést 6 hétre tervezzük, akkor az időt 3 egyenlő részre oszthatjuk és a szörpöt az első idő egy rész mézből, egy rész vízből készítjük, a másodikban a rész méz, 2 rész víz, a harmadikban egy rész mézhez három rész vizet adunk.

Serkentőleg etetni csak népes családokat érdemes ezekben is legyen még bőséges mézkészlet. Ha mézünk nincs akkor is lehet serkentő etetést alkalmazni, de akkor legalább mégegyszer akkora adagokat kell adnunk.

Áttelepítésre szintén e hónap alkalmas, akár kasból kisebb kaptárból nagyokba. A család teljes munkakedvvel van s így a rongálódásokat helyre hozva hamarosan új fészket két tüneményes gyorsasággal berendezni.

A *családaink átvizsgálásánál* különös gondunk legyen a *méhcsimbére*. Ezek elszaporodásuk esetén képesek a legerősebb anya munkaképességét is megbénítani. Erős, csipős papírral

Juttassunk be minden keretet. Az alj-deszkára helyezzünk irt, hogy arra lehulló csimbéket kivéve elégethessük. Iy n a fészekbe juttatott paprikát a méhek fel is használhat- virágpör helyett. Igen sokat tehetünk e baj megelőzésére iltétlen tisztasággal és hogy a fészek levegője legyen mindig gé tiszta és száraz.

Mézelő családoknál rakjuk meg az egész kaptárt tartalék- ekkel, evvel időveszteséget kimélünk meg. Tartaléklép hiá- ban inkább egyesítsünk, hogy így a mézelésre szánt igazi y családok teljesen kiépített lépkészletek és sok-sok mun- sal rendelkezzenek a nagyhordás idejére. — Nagyhordás n a mézelvétel alkalmával a nagynépességü családokból rajok alkotásával a létszámot újra visszaállíthatjuk.

Különfélék

Ingyenes méhészeti tanfolyamok. Országrészünk méhé- ti egyesülete a folyó évben is rendez ingyenes méhészeti folyamokat. Ezért 1937-ben Clujon 2 tanfolyam rendezését te tervbe: az egyiket május 20-tól 29-ig, a másikat szept- ber 16-tól 25-ig. A 10 napos tanfolyam ingyenes, mindössze) lej beiratási díj fizetendő a méhészegyesület pénztárába, i, Strada Andrei Mureşan 10., a jelentkezéssel egyidejűleg. tanfolyamot csak az esetben rendezik meg, ha legalább 20 lgtató jelentkezik. Megfelelő számú jelentkező esetén külön tárkésztő tanfolyamot is tart az egyesület, abból a célból, y a mehészek megtanulják a kaptár házilag való elkérsi- ének a módját. A kaptárkészítő tanfolyamon mindenki a át anyagából a maga részére készíthet kaptárt. A kaptár- zítő tanfolyamot délelőtt, a méhészeti tanfolyamot délután ja meg az Egyesület külön-külön szakemberek vezetésével. tanfolyamokra, azok megkezdése előtt legalább 5 nappal a zvételi szándék bejelentendő. — Cim: Méhészeti Egyesület, i, Str. A. Mureşan 10.

Német méhészeti vándorgyűlés A német méhészeti ndorgyűlést ez esztendőben *Innsbruckban* tartják meg július től augusztus 3-ig. A vándorgyűlés napirendje igen válto- os. Több híres méhészeti szaktekintély tart előadást mint Zander, dr. v. Frisch, dr. Langer, dr. Freudenstein, Jüstrich. arkl stb. Az előadásokat nagyobbbrészt vetített képek és film- vételek teszik változatossá. A vándorgyűlésről több kirándu- t is rendeznek a vidék méhészetének tanulmányozására. deklődni lehet Aisch ittkárnál, cim Bad Neuheim, Ludwig- asse 13, vagy Der Landesverband für Bienenzucht in Tirol usbruck Meranerstrasse 2. Austria.

Tagdíjnyugtázás.

Az E. M. E. titkári hivatalához a következő összegek küldettek b

1936 évre 100 L tagdíjat fizetett: dr. gr. B. L. Cluj, B. Gy. Panit, B Glăjărie, F. I. Ip, G. F. J. Săvădisla, D. K. Moacşa, V. A. Sicu-Odorh
1937 évre 100 L tagdíjat fizetett: F. M. A. Turda, K. Gy. Ving (500), F. I. Ip, K. F. Cernatu, L. I. Atid, M. B. Băţanii Mari, T. J. Frumo (1938), B. Á. Arad, S. J. Saroş, D. K. Moacşa, Sch. M. Timişoara, L. L. Iz R. D. Calnic, V. D., V. A. Ghindari, K. L. Zărneşti, I. O. Topliţa, A. I. Pe seni, E. V. Lunca-Bradului (1938), K. Z. Sibiu (50), U. Gy. Lupeni, P. S., I Ditrău, G. M. Lupeni, F. V. Covasna, K. S. Rovine, K. F. Petrilaca de Mu P. I. Pava, D. R., P. S., K. Á. Covasna.

Apróhirdetések

Cluj méhésztársaság 10) családos vándor-méhtelege kezelés önálló gyakorlattal bíró méhészmestert keres. Jelentkezni lehet Tóth Ist kereskedőnél Cluj, Str. Regina Carol II. No. 74. 9

Műlép készítését e hóban megkezdem. Torlódások elkerülése vé az átdoigozás a szánt viaszt, sziveskedjenek beküldeni. Salakmentes vic különként 25% levonásával, vagy 30%— lei ráfizetés ellenében készítem A keret belvilága közlendő. Csomagolás díja an. Vennék 50—60 méhcsalá hasban, kérek árajánlatot. Tóth István gazdasági méhészte C Regele Carol II. 41—74. 9

Dragocephalum mézelő mag kapható Hatfaludy Ferencnél Hi Jud. Cluj. 10

Harminc kilenc Egyleti Nagy (Dadant Blatt) kaptárban elhelyes elsőrendű méhcsalád közül elköltözés miatt eladó bármelyik 2) csal Minden család mellé jár: a) egy-egy meghosszabbított léppel készített méz b) egy-egy ugynevezett Foodchamber rendszerű a téli táplálék biztosítási szolgáló láda mézzel, c) két-két drb. teletető köpeny, egy-egy teletető pár e) az egé-zhez egy modern pergető, f) 10 drb. à 50 kg.-os fehér bádogg készült mézkanna, b), c), e) alatt jelzett dolgok ezidőszent még nálu eléggé ismeretlenek, de a modern abszolút eredményes és meglepetéssel kizáró méhészkedéshez feltétlenül szükségesek. A méhest hét év előtt lé sitettem. Kaptárak saját készítményűek, fehér olajos festékekkel vannak l vonva s kifogástalan állapotban vannak. Családok anyakönyvezve. Borb Lajos Sic, Jud. Someş, állomás Gherla, vagy Bonţida. 11

Jó gyakorlati méhészmestert keresünk. Fűrészgár körüli elhelyezés Cim: Heim Samu Ghelinje, ferestreu de apă Jud. Treiscaune. 101

Gazdaságban, vagy nagyméhészetben alkalmazást keresek azonn belépésre fix fizetés és teljes ellátással. Cim: Gyerkó Márton okl. gaz Porceşti, p. u. Aluniş Jud. Mureş 102

Sürgösen eladó 34×31 cm. keretméretű egysoros fészkek és egysor mézürrel berendezett erős méhcsaládok. Szabó József méhész Cara Bodr tanya, utolsó posta Apahida.

Blénessy Károly: „Gyakorló méhészek könyve“ című szakmunké nélkülözhetetlen tanácsadó kezdő és haladó méhészeknek egyaránt. Az érték könyv ára 100 L., tehát 2 kg. méz, vagy 1/2 kg. műlép árából beszerezhet Ajánlott postai küldés céljára az áron kívül még 15 L. mellékelendő. Ci Blénessy Károly Sándomic, Jud. Ciuc. 73